

پناهجویان افغانستانی فرصت هستند

اعلامیه در ضرورت رواداری و کمک به پناهجویان افغانستانی

چهارشنبه، 20. آوریل 2022 - 21:33

سه سازمان و حزب
جمهوری خواه سکولار
و دمکرات

در روزهای گذشته بعد از پناهنده شدن گروه بزرگی از افغانستانی ها به ایران و ایجاد درگیری های مشکوک در پی آن، فضای ملت بهی در کشور ایجاد شد. ما سه سازمان جمهوری خواه سکولار دمکرات ضمن ابراز تاسف و محکومیت رفتارهای زننده با مهاجران افغان نکاتی را در خصوص ضرورت حفظ و گسترش روابط دوستانه با مردم افغانستان به شرح زیر اعلام می کنیم.

مردم ایران و افغانستان دارای زبان، فرهنگ و تاریخ مشترک هزاران ساله هستند. میلیون ها افغانستانی از دهه چهل و پنجاه خورشیدی به این سو برای کار به ایران آمده اند. کودتاها و دخالت های نظامی خارجی در این دوره، باعث شده تا شمار کارجویان افزایش پیدا کرده و شماری از آنها به ایران پناهنده شوند.

- در ماه های اخیر با به قدرت رسیدن دوباره گروه تروریستی طالبان جمع بیشتری از مردم افغانستان بخصوص جوانان و زنان که امید به اصلاح و تغییر در افغانستان را از دست داده اند به ایران

پناهنده شده‌اند. افزایش جمعیت افغان‌های ساکن در ایران در شرایط بحران وخیم اقتصادی در کشور، وضعیت ویژه‌ای ایجاد کرده و باعث بروز مشکلاتی شده‌است.

- یک عامل مشکل بوجود آمده، نظام جمهوری اسلامی ایران است که از چند هفته گذشته برخوردها با مهاجرین افغانستانی را شدت بخشیده است. حکومت با زور و خشونت گروه وسیعی از افغان‌ها را به کشورشان برمی گرداند. به عنوان نمونه در اواخر اسفندماه ۱۴۰۰ طی یک روز، ۲۰۰۰ پناهجو به افغانستان برگردانده شدند. علاوه بر آن حکومت ایران با پناهندگان افغانستانی برخورد تبعیض آمیز دارد و شرایط را برای پذیرش توأم با رعایت کرامت انسانی پناهجویان افغان مطابق استانداردهای جهانی هموار نکرده است. همچنین وزارت «کار و تعاون» زمانی برای پناهندگان "مجاز" زمانی مجوز کار صادر می کند که «در میان اتباع ایرانی آماده به کار افراد داوطلب واجد تحصیلات و تخصص مشابه [همان کار مربوطه] وجود نداشته باشد!» در حالیکه وقتی پناهجو به صورت رسمی پذیرفته می‌شود باید امکان کار و زندگی بدون محدودیت داشته باشد.

- جمهوری اسلامی هیچ گاه استراتژی مناسب و جامعی در قبال افغانستان نداشته‌است، موضوعی که برای امنیت ملی ایران از اهمیت بالایی برخوردار است. همزمان حکومت با توسعه طلبی شیعی‌گرایانه خود در عراق، سوریه، لبنان، یمن و ... و تقویت گروه‌های افراطی شیعی در افغانستان و تشکیل یک نیروی نظامی از افغان‌های شیعه تحت نام «گردان فاطمیون» میلیاردها دلار هزینه به مردم و کشور ما تحمیل کرده‌است. به خاطر همین سیاست های ضد ملی و مغایر با مصالح همگانی تحریم های شدیدی علیه کشور تحمیل شده‌است. یک متغیر مهم در بحران اقتصادی گسترده در کشور همین عامل است که فضا را برای پذیرش گسترده پناهجویان افغانی با چالش‌هایی مواجه ساخته‌است. نگاه آمریکاستیزی و اسلام‌گرایی در حکومت باعث شد تا قدرت حاکم در ایران خطر بازگشت مجدد طالبان به قدرت در افغانستان را نادیده و یا دستکم بگیرد؛ در نتیجه امروز کشور تاوان این راهبرد غلط را پس می‌دهد.

- مشکل دیگر وجود نابردباری و نگاه‌های نژادپرستانه در بخشی از جامعه ایران است که به نوبه خود مهاجرپذیری در ایران را با تنگنا مواجه کرده‌است. از سوی دیگر گروه‌هایی در افغانستان با دروغ‌پردازی و پروپاگاندا به جو تنش و خصومت بین دو ملت دامن می‌زنند.

- آنچه باید مورد توجه قرار بگیرد این واقعیت است که در ۴۳ سال گذشته پناهندگان افغان هیچ گاه مشکل قابل ملاحظه‌ای برای کشور ایران نبوده اند و از این پس هم نخواهند بود. این جمهوری اسلامی بوده و هست که امنیت افغانستانی‌ها را از طریق

سازمان دهی لشکر فاطمیون به خطر انداخته و هزاران نفر از آنها را به کشتن داده است.

- پناهندگان و مهاجران افغانستانی مردمی سخت کوش، مهربان و شکیبا هستند و در شرایط اقتصادی نامناسبی که در آن قرار گرفته‌اند دشوارترین کارها را انجام داده‌اند. آنها طی نیم قرن اخیر در توسعه زیرساخت‌ها و گسترش شهرهای ایران نقش داشته‌اند. البته قابل فهم هست که در شرایط کنونی میلیون‌ها ایرانی با مشکلات اقتصادی بسیاری روبرو هستند و بخشی از جامعه نیز گرفتار بحران اشتغال است. منتهی باید در نظر داشت که در این شرایط سخت همدردی لازم است و می‌توان با خویشتنداری و مدارا راه‌حل‌ها و تدابیری برای مهار مشکل اندیشید. همچنین باید توجه داشت که اصل مشکلات ارتباط مستقیم با حضور پناهندگان ندارد. مشکل ایران نه تورم نیروی کار، که کمبود اشتغال است. اقتصاد کشور در شرائط رونق، دارای قابلیت جذب میزان مشخصی از نیروی کار از سطح تخصصی عالی تا کارهای ساده از کشورهای دور و نزدیک را دارد.

مردم ایران عمدتاً در این ۴۳ سال با درایت تمام و میهمان‌نوازی خود توانستند افغانستانی‌ها را دریابند و یار و یاور این مردم هم زبان و هم فرهنگ خود باشند. درست است که شرایط امروز خیلی دشوارتر از دیروز است اما نیروهای جامعه مدنی ما هم اکنون هشیارتر از دیروز هستند و خواهند توانست حضور پناهندگان را نه تهدید بلکه تبدیل به یک فرصت کرده و آنها را در جامعه متنوع و چند فرهنگی ایران جذب کنند. البته لازم است حکومت ساماندهی مناسبی انجام دهد تا جلوی ورود قاچاقی اتباع افغانستان گرفته شده و در نقاط مرزی با کمک نهادهای بین‌المللی اردوگاه‌های متناسبی تشکیل شود. همچنین حضور افغان‌های جدید در ایران در چارچوب دریافت پناهندگی و شناسایی آنها از طریق ارائه مجوز کار باشد. وضعیت آشفته کنونی که شمار زیادی از افغان‌ها به صورت غیرقانونی در ایران حضور دارند مشکلات متقابلی را ایجاد کرده است. مردم ایران نیک می‌دانند که دامن زدن به دعوای ایران-افغانستان به صلاح کشور نیست. در این شرایط انتظار می‌رود که همه نیروهای ملی و دمکراتیک کشور واکنش نشان داده و نگذارند که اوضاع متشنج شود. نیروهای آگاه و دمکراتیک افغانستان نیز به نوبه خود مسئولیت دارند که اجازه ندهند فضا در افغانستان به سمت تنش در ارتباط با ایران و بهره‌برداری گرایش‌های ایران‌ستیز متمایل شود.

همچنین ما سه سازمان و حزب جمهوری‌خواه از سازمان ملل متحد درخواست می‌کنیم که امکانات لازم برای ساماندهی وضعیت پناهجویان به نحو مطلوب و حصول اطمینان از نحوه مصرف درست آنها در اختیار ایران قرار دهد.

**هیئت‌های سیاسی-اجرایی
اتحاد جمهوری خواهان ایران
حزب چپ ایران (فدائیان خلق)
همبستگی جمهوری خواهان ایران
۳۱ فروردین ۱۴۰۱، ۲۰ آوریل ۲۰۲۲**